

Occupational Safety

בטיחות בעבודה - היקף התאונות בענף הבנייה הוא הגבוה ביותר מבין כל הענפים



מינהל הבטיחות במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים פרסם בחודש אפריל את הדוח הרבעוני הראשון לשנת 2021. בין היתר מצא הדוח, כי הסיבה המרכזית לתאונות עבודה קטלניות בכלל ובענף הבנייה בפרט היא נפילה מגובה.

מנתוני הדוח עולה, כי ברבעון הראשון לשנת 2021 ירד מספר תאונות העבודה הקטלניות, לעומת הרבעון המקביל בשנה שעברה, בעוד שנרשמה עליה במספר צווי הבטיחות. הדוח מתייחס למספרן של פעילויות הפיקוח והאכיפה שבוצעו מפקחי הבטיחות במשרד העבודה, ולמבצעים שערכו בשיתוף עם רשויות מקומיות והמשטרה, במסגרתן בוצעו פעולות אכיפה ופיקוח באתרי בנייה שבהם התגלו ליקויים שבגינם הוטלו צווי בטיחות, הפסקת עבודה ועיצומים כספיים.

כמו כן, לאחרונה פרסם כי מינהל הבטיחות הציב לעצמו יעד לשנת 2021 להגדלת כמות תיקי חקירה שיפתחו לקראת הגשת כתבי אישום.

משרד העבודה גם פרסם להערות הציבור נוסח מדיניות אכיפה חדשה **ביחס להעמדת פיוגומי זקפים שלא לפי תקנות הבטיחות**. בשנת 2019 נכנסו לתוקפן תקנות חדשות הנוגעות להעמדת פיוגומים, הכוללות בין היתר דרישה לאישור מעבדה לכך שהפיוגום עומד בדרישות תו התקן הישראלי (ת"י 1139-1), סימון קבע של כל מרכיבי הפיוגום בפרטי היצרן, דגם הפיוגום ותאריך הייצור ודרישה שבונה הפיוגום יופיע במרשם המצוי באתר האינטרנט של מנהל הבטיחות ועוד. חובה זו החלה על מבצעי בנייה בשלוש פעימות, כפי שמגדירות התקנות – הראשונה לגבי פיוגומי זקפים שגובהם מעל 30 מטרים, השנייה לגבי פיוגומים שגובהם בין 8 ל-30 מטרים והשלישית, לגבי פיוגומי זקפים שגובהם מתחת ל-8 מטרים.

עד עתה, האכיפה בעניין זה התעכבה עקב מחסור בפיוגומים כאמור העומדים בתו התקן הישראלי. בתחילת שנת 2021 אישר מכון התקנים הישראלי לראשונה מספר דגמים של פיוגומי זקפים. בעקבות זאת, הודיע משרד העבודה על החלת מדיניות האכיפה ועל פעילותו לאכיפת התאמת הפיוגומים לתקן הישראלי במסגרת פעילות הפיקוח שעורך המשרד ברחבי הארץ.

מדיניות האכיפה שפורסמה להערות הציבור מציעה להורות כי ביחס לכל פיוגום מעל 8 מטרים שיוקם ויותקן לאחר יום 1.7.2021^[1] יפעלו מפקחי מנהל הבטיחות לפיקוח ואכיפה של הוראות התקנה הרלוונטית.^[2] בין היתר תכלול האכיפה סנקציות מנהליות על מבצעי הבנייה, לרבות צווים האוסרים על המשך שימוש בפיוגומים או פירוקם, עיצומים כספיים או לחילופין פתיחה בהליך פלילי לפי נוהל ניתוב תיקי אכיפה בתחום הבטיחות בעבודה.

מכל האמור לעיל **אנו רואים דוגמאות נוספות למגמת הגברת האכיפה והחמרת הענישה בתחום הבטיחות בעבודה, המתבטאת באכיפה ובמדיניות ההעמדה לדין ועד להכרעות שיפוטיות מחמירות**. מעגל האחריות בתחום הבטיחות בעבודה ממשיך להתרחב, והוא מכסה בין היתר את התאגיד ומנהליו, אשר מוצאים עצמם מואשמים בעבירות פליליות, וחשופים לעונשי מאסר וקנסות משמעותיים, וזאת גם אם העבירה לא בוצעה על ידם באופן ישיר.

לפיכך, על תאגידים לנקוט מראש באמצעים כדי לנסות ולצמצם את החשיפה לאחריות פלילית או מנהלית, ביניהם **בניית תכנית אכיפה פנימית בתחום הבטיחות בעבודה**. תכנית אכיפה אפקטיבית ויעילה כאמור עשויה במקרים המתאימים לצמצם את החשיפה לתאגיד ולנושאי המשרה, הן בהיבטים הפליליים והן בהיבטים המנהליים.

קישור לנסח מדיניות האכיפה שפורסמה להערות הציבור.

[1] ביחס לפיוגומי זקפים שגובהם אינו עולה על 8 מטרים, תחול מדיניות האכיפה מיום 27.1.2022.
 [2] תקנה 34 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשע"ט-2019.

לפרטים נוספים:



לירון קרס
עורכת דין

lironka@gornitzky.com



הילה שמעון
שותפה

hilas@gornitzky.com



ארז הראל
שותף

harel@gornitzky.com